

Babici.

(Česko spisal Václav Kosmák. Preložil Jožef Gruden.)

red majhno kočo v Žlebih je sedel ob pragu deček. Vrata v kočo so bila zaprta, a za pragom je bilo toliko prostora, da je sedel deček v prahu in pesku, pa vesel sam s seboj govoril. Gradil si je vodnjak iz polenec.

„To tako, to pa tako — to na to — to pa spet tako“, je govoril in pokladal na vse štiri strani polenca, dokler ni bil vodnjak po njegovi presodbi narejen. Tedaj je veselo poskočil, skakal okrog vodnjaka, pa kukal vanj.

Proti koči je hitela majhna, suha, nekam sključena ženica. Oblečena je bila v preprosto krilo in v modro, platneno kučemajko. Na glavi je imela temno ruto; noge so bile bose. Izpod rute so ji gledali sivi lasje, s čela ji je tekel pot. V roki je nesla košaro krompirja, na rami pa motiko. Kopat je bila šla na njivo za večerjo.

Solnce je že zahajalo. Pri koči jo je srečala druga starka iz vasi.

„I kam pa, kam tako hitro?“ jo je nagovorila sosedka.

„Moram, moram. Pozno je že; mlada prideta domov, ko se ne bo več videlo, in bodo hoteli jesti. A to revišče tam-le sedi samo in bo tudi že lačno.“

Sosedka je privlekla iz žepa kos kruha, pa ga podarila kočarici: „Nate, nate, ta kosček kruha, pa ga dajte dečku. Otroci radi jedo tuje pecivo.“

„Bog vam povrni. Oj, naš je vse rad. Revez, že ves teden ni imel v ustih kruha. Nismo še dali v malin — tako smo ob samem krompirju. No lahko noč, pa Bog vam povrni.“

Kadar pa je deček zaslišal babičin glas, je planil pokoncu, pa ji je stekel naproti.

„Babica“, jo je veselo poklical.

Starka pa ga je tolažila: „No, viž, že prihajam.“ In deček je bil že pri njej in se ji prijel za krilo.

„Le počasi, le počasi, da me ne vržeš. Na, motiko nesí. Si kaj jokál, Karlček?“

„Prav nič. Vodnjak sem si stavil.“

„Si že priden, no. Zato sem ti pa nekaj prinesla. Sém poglej!“ In privlekla je kruh, pa ga pokazala dečku.

Karlčku so od veselja zaiskrile oči. Babica je oddrobila grizljaj, da bi pokusila, kakšen je; vse drugo pa je dala dečku, dasi je bila sama lačna.

„Kaj ni še prišla koza domov, Karlček?“

Deček je odkimal, da ne. Ni mogel govoriti, zakaj imel je polna usta.

Starka je odprla vrata, prinesla keblíco vode in vsula v njo krompir. Potem si je prinesla še stolček pa lonec. In začela je strgati s krompirja nežno mlado kožo, ga prerezavala in metala v pisker. Deček je sedel zraven nje na pragu, pa jedel.

„Matere in očeta pa dolgo ni“, je dejal.

„Oh, danes jih še dolgo ne bo. Kosijo tam pri Volčjih jamah.“

„Kje pa je to?“

„Tam daleč za onim-le gozdom. Kadar boš večji, boš tudi ti hodil tja.“

Zunaj pa je bilo slišati mukanje krav, meketanje koz, lajanje psa in pokańje z bičem.

„Karlček, teci, teci odpirat kozi vrata“, je velela vnuku starka.

Deček je planil kvišku in stekel k vratom.

Starka je privezala kozo, ji dala krompirjevih olupkov in je začela molsti. Deček si je pa vzel iz sklednika lonček, pa sedel pred hlev na prag.

Kadar pa je babica pomolzla, mu je nalila v lonček mleka in pristavila: „Na, pij, a jaz nastržem medtem krompirja.“

Sedla je zopet na prag h keblíci in deček poleg nje.

V zvoníku je zapel zvon. Karlček je urno izpil, snel čepico pa se začel nerodno prekriževati.

„Lepo semkaj sedi, pa pazi!“ je dejala babica.

Deček je poklekníl k starki, ona pa mu je položila levico na ramo, z desnico prijela njegovo desnico

pa mu naredila križ na čelu, na ustih in na prsih: „V imenu † Očeta, in † Sina in † Svetega Duha“.

Deček pa je motril babico z velikimi, nedolžnimi očmi kakor svetnico in je razločno izgovarjal za njo.

„Angel Gospodov“ — je začela babica in vnuk je molil za njo. Molila sta dva otroka, eden v mladem, a drugi v starem telesu; ali molitev njiju je bila tako lepa, da so se prikazovale zvezde iz svojih skrivališč in ju gledale zvedavo. Še celo mesec je vzdigal glavo nad streho in zrl na dvorišče revne koče.

* * *

Babica Logarjeva je sedela na vrtu za skednjem in se grela na toplem solncu. Sama kost in koža jo je bilo. Stare roke so ji onemogle od samega dela, stare noge oslabele od same hoje, in lasje so ji posiveli od samih skrbi — le oči so ji še gledale detinsko. Sedela je na blazini in radostno zrla dete, ki je kobacalo v zeleni, mladi travi. Dete je nerazumljivo blebetalo, trgalo travo z drobnimi ročicami ali pa vleklo starega psa Sultana za ušesa. Razumni Sultan se je dobrikal z repom, legel vznak v travo, zamižal proti solncu, in nedolžno dete je delalo z njim, kar je hotelo. Ob plotu je pasla gos svoje kakor kanarčke rumene goskice. Ko sem krenil krog nje, je stegnila proti meni svoj dolgi vrat, pa zasikala kakor gad. Babica je imela poleg sebe dolgo šibo, s katero jih je prignala na pašo. Tik skednja so bili štirje panji: pred njimi so brenče letale čebele. Na hruški je prepevala penica. Babica je pazila na vse krog sebe: zdaj na dete, zdaj na gosi, zdaj na čebele. Vladala je blagodejna tišina, le spev penice, blebetanje deteta in gosi je bilo čuti.

Ko sem šel po zavrtih krog Logarjevih in zapazil to mirno družbo, sem postal za ozelenelim bezgom in jih gledal. Uvela starica nadzoruje in ščiti dete, da bi se mu ne pripetilo kaj žalega.

Babica je dolgo tiho sedela, potem pa sklenila suhe, z molkom ovite roke in globoko vzdihnila. Začela je moliti in bridko jokati.

Mlada gospodinja je stopila k starki. In ko je zapazila, da je objokana, se je ustrašila in naglo sedla poleg nje.

„Oh, čemu pa jokate, babica?“

„O nič, nič, zlata moja. Plačem le, ko vidim na polju toliko dela, pa vam ne morem pomagati, ampak še v nadlego sem vam, v nadlego!“

Mlada Logarca je pobožala babico po licu kakor dete, vzela otroka v naročje, prisedla k starki, pa dejala: „I, kako pa morete tako govoriti? Kdo bi pri nas molil, ako bi tudi vi delali? Saj nam vi več pri-molite, nego si pridelamo mi. Božji blagoslov kar cvete pri naši hiši! Vedno se bojim, da nam ne pojde več tako po sreči, kadar vas Bog pokliče k sebi.“

Starki je izpreletelo obraz nekaj kakor solnčni svit, sklenila je roke, pa vzdihnila: „Bog vas blago-slovi, otroci, in vama poplačaj ljubezen do mene na tem-le angelčku!“

Stegnila je roke po detetu, stisnila ga k sebi in ga vroče poljubovala.

In v tem hipu je bila babica lepa, jako lepa.

Jaz pa sem si otrl solzo in šel naprej.

Zvonovi.

Allegretto.

P. Angelik Hribar.

1. Zvo - ni - jo zvo - no-vi, zvo - ni-

2. Kri - lat-cev v ne - be-ških vi - ša-

jo, Zvo - ni-jo tak mi - lo slad - kó, Ko

vah So spe-vi ne - skončno le - pi, A